

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Si est periurus, qui non facit quod incauto iurat. I

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Nunc superest videre, Vtrum omne iuramentum implendum sit? Si n. quis alicui iurauerit contra fidem & charitatē, quod obseruatum, peiorē vergat in exitum, potius est mutandum quam implendum. Vnde Amb. Est cōtra officium Dei, non nunquam pmissum soluere sacramentum, vt Herodes fecit. Itē Isidorus, In malis pmissis rescinde fidem, in turpi voto muta decretū. Quod incaute vouisti, ne facias: impia est pmissio, quæ sceleri adimpletur, Idē, Non est obseruandum sacramentum, quo malum incaute pmittitur: vt si quis adulterē perpetuā fidem cum ea permanendi polliceatur. Tolerabilius n. est non implere sacramentum, quā permanere in stupro. Itē Beda, Si quid nos incautius iurare contigerit, quod obseruatum peiorem vergat in exitū, libere illud salubriori cōsilio mutandum nouerimus: ac magis instante necessitate peierandum esse nobis, quā pro vitando periurio in aliud crimen grauius diuertendū. Deniq; iurauit Dauid p Deum occidere Nabal virum stultum: sed ad primam intercessionē Abigail scemine prudentis remisit minas, reuocauit ensem in vaginā: nec al' qd culpæ se tali periurio contraxisse doluit. Item Aug. Quod Dauid iuramentum per sanguinis effusionem nō impleuit, maior pietas fuit: Iurauit Dauid temere, sed non impleuit iurationem maiori pietate. Ex his alijsque pluribus ostenditur, quædam iuramenta non esse seruanda, & qui sic iurat, vehementer peccat: cum a. mutat, bene facit. Qui autem non mutat, dupliciter peccat: & quia iniuste iurauit, & quia facit, quod non debet.

Si est periurus, qui non facit, quod incaute iurauit. I

Qui vero mutat, Vtrum periur⁹ debeat dici, solet q̄ri. Beda supra tale iuramentū vocauit periurium. Ioannes etiā Apocrisarius oriental. sedium dixit. Sermo patris nostri Sophronij significat, q̄ melius est iurantem peierare, q̄ seruare sacramentum

*In c. nullo
Tolet. 8. c. 2.
hac omnia
referuntur.*

*Et caus. 22.
q. 4 Ambr.
ad fin ca. 50.
li. 1. ffic. 1. 1.
Marc. 4. d
Mat. b. 14. d
Isid. ca. 8. l. 3.
soliloquio-
rum.*

*Idem Isid.
li. 2. ca. 31. in
fine de sum-
mo bono.
In ho. 13. in
natali de-
coll. diui
Ioa. Bap.
de sanctis
astinalibus
1. Reg. 25 b
In ser. 11. de
sanctis qui
est 2. de fe-
sto decoll.
B. Ioan Bap.
to. in fin.
Actione 4.
syn. Nicinā
secundā.*

tum in fractione sanctarum imaginum. Sed per-
iurium dicitur tale iuramentum non obseruatum
& peierare dicitur qui non impleret, quod falsum iurat,
non quia inde reus sit, quod non obseruat, sed quia
iurauit iniustum, ex quo reus est sicut ille qui peierat.

De eo qui verborum calliditate iurat. K

*Isid. l. 2. c. 33.
de summo
bono ad fin.*

Hoc etiam sciendum est, quod quacunque arte
verborum quis iuret, Deus tamen, qui conscien-
tia testis est, ita hoc accipit, sicut ille cui iuratur
intelligit. Dupliciter autem reus sit, qui & nomen
Dei in vanum assumit, & proximum dolo capit.

De illo qui cogit aliquem iurare. L

*August. De
verbis Iaco-
bi Apost.
serm. 28.
in tom. 10.*

Quæritur etiam, si peccat, qui hominem iurare
cogit? De hoc Aug. ait, Qui exijt iurationem, mul-
tum interest, si nescit illum iuramentum falsum,
an scit. Si n. nescit & ideo dicit. Iura mihi, vt fides ei
sit: non est peccatum, tamē humana tentatio est. Si

*Aug. serm.
II. de sanctis
qui est secun-
dus de festo
decolla. S.
Ioan. Bapt.
tom. 10.
in fine.*

vero scit eum fecisse, & cogit eum iurare, homicidia
est. Idē. Qui prouocat hominem ad iurationem, &
scit eum falsum iurare, vincit homicidā: quia ho-
micida corp⁹ occisurus est, ille animam, imo duas
animas, & eius quem iurare prouocauit & suam.

Ex concilio Aurelianensi. M

*Borchard.
cap. 13. lib. 12.
& Ioā. Car-
montē. ca. 70
patris 12.
de rectorum.*

Sancta synodus decreuit, nisi pro pace faciendā,
vt omnes fideles ieiuni ad sacramenta accedant.

DE SEXTO ET SEPTIMO PRAECEPTO
secundae Tabulae.

DISTINCT. XL. A

SExtum praeceptum est. Non desiderabis vx-
orem proximi tui. Septimum est, Non concupi-
scas domum proximi tui, non seruum non ancil-
lam &c. Sed videtur praeceptum de non concupi-
scendis rebus proximi vnum esse cum eo, quod di-
citur, Non furaberis: & praeceptum de non con-
cupiscenda vxore, vnum esse cum eo, quod dicitur,
Non moechaberis. Poterat enim praeceptum non
furandi in illa generalitate intelligi, vbi de non

conest